

[Plaats, datum]Amsterdam, 06-02-2020

Aan: de minister voor Rechtsbescherming, Sander Dekker

Van: [voor- en achternaam]Nathalie van Sterkenburg

Betreft: Internetconsultatie 'Wijziging vermelding van geslacht'

Geachte Minister voor Rechtsbescherming, beste meneer Dekker,

Het is een goede ontwikkeling dat u het wijzigen van de vermelding van geslacht met dit voorstel wilt vereenvoudigen voor transgender en intersekse personen. Het afschaffen van de deskundigenverklaring is een maatregel waar ik helemaal achter sta.

In 2013 oordeelde de Tweede Kamer dat de overheid zich niet met de geslachtskenmerken en kinderwens van transgender personen hoort te bemoeien. Nu is het tijd voor de overheid om niet meer te oordelen over de genderidentiteit van transgender en intersekse personen.

De eigen verklaring bij de burgerlijke stand, die u voorstelt, biedt trans en intersekse personen volledige zelfbeschikking. Een goede ontwikkeling, want, zoals deskundigen in het evaluatierapport zelf hebben aangegeven is de huidige rol van de deskundige overbodig.

Met uw voorstel wordt de procedure van het wijzigen van een geslachtsvermelding minder belastend, zowel emotioneel als financieel. Ook mensen met weinig geld zullen nu gebruik kunnen maken van hun recht op een correcte geslachtsvermelding: de kosten voor de deskundigenverklaring kunnen namelijk oplopen tot meer dan €300.

Met de voorgestelde aanpassing van de transgenderwet treedt Nederland in de voetsporen van Noorwegen, Denemarken, Ierland, Malta, België, IJsland en Argentinië. In al deze landen werkt deze wet met een eigen verklaring uitstekend.

Geslacht betekent nietWat ik echter ook wil opmerken, is dat geslacht niet betekent dat er enkel mannen óf vrouwen zijn, het is niet binair. Deze erkenning ontbreekt helaas in de huidige wet voor wijziging van de geslachtsvermelding en ontbreekt in dit wetsvoorstel voor de verbetering van deze wet. Daardoor hebben mensen zoals iknon-binaire mensen dus niet de gelijke toegang tot een juiste vermelding van geslacht als mensen die vrouw of man zijn.

In deze brief legde rest van deze brief leg ik u uit waarom die erkenning geen grote stap hoeft te zijn en waarom deze nodig is. De overheid erkent op verschillende manieren al een grotere genderdiversiteit dan man én vrouw, om te beginnen doet u dat wettelijk. Enerzijds op de geboorteakte van mensen bij wie het geslacht niet vastgesteld kan worden na de geboorte óf wanneer zij bij de rechter een beroep een foute geslachtsvermelding aantonen op de geboorteakte. Dat deden Leonne Zeegers en Nanoah Struik met succes, velen volgen nu hun voorbeeld. Deze situaties vertalen zich in de Basisregistratie Personen en op identiteitsdocumenten naar vermelding met een X.

Anderzijds is er wettelijke erkenning door geslacht als breed begrip te erkennen in de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb). Daarin staan genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken genoemd onder de beschermde grond geslacht. Die erkenning gebeurt ook financieel door het subsidiëren van organisaties als Transgender Netwerk Nederland, NNID en COC Nederland die zich onder andere inzetten voor gender- en seksediversiteit en non-binaire mensen. Ten slotte is

er praktisch de erkenning door het terugdringen van onnodige seksregistratie (waar mogelijk). Dat is een afspraak uit het regeerakkoord waar u en uw collega ministers nu stappen in zetten.

Waar de Awgb stelt dat ik niet gediscrimineerd mag worden, draagt u als wetgever er helaas aan bij dat ik wel gediscrimineerd word. [Geef hier voorbeelden van de manieren waarop jij door het niet hebben van een X in je documenten gediscrimineerd wordt.]

De enige wettelijke mogelijkheid om die X te krijgen is nu via de rechter, door een beroep te doen op Artikel 24 uit het Burgerlijk Wetboek Boek 1. Steeds meer non-binaire mensen proberen deze procedure nu dus te doorlopen, maar dat is niet hoe het zou moeten zijn. Het is namelijk niet in overeenstemming met de uitgangspunten die u hanteert voor mensen die de geslachtsvermelding van M naar V wijzigen of andersom: Eenvoudig en laagdrempelig met erkenning van het recht op zelfbeschikking.

Ik roep u daarom op hier iets aan te doen. De X staat nu voor 'geslacht is niet kunnen worden vastgesteld'. Ik pleit ervoor dat het wettelijk mogelijk wordt om de vermelding van geslacht door te strepen. Wat dan op identiteitsbewijzen resulteert in een X als geslachtsvermelding. Dit is het enige internationaal erkende alternatief op een M of V in paspoorten. Zo'n mogelijkheid geeft iedereen zelfbeschikking over het wel of niet vermeld hebben van het geslacht. De X is belangrijk voor mij als non-binair persoon, maar ook voor mensen die vinden dat de overheid niets te zeggen heeft over hun geslacht of de vermelding daarvan.

Ik ben blij dat voor mannen en vrouwen, en meisjes en jongens het wijzigen van de vermelding van geslacht beter geregeld wordt. Nu is het tijd dat ook voor ons te regelen. U kunt niet zeggen dat u voor de emancipatie van transgender en intersekse personen opkomt als u tegelijkertijd voor non-binaire trans en intersekse personen geen zelfbeschikking en erkenning regelt. Regel daarom snel een wet die het doorstrepen van de vermelding van geslacht mogelijk maakt. Dat kan wat mij betreft in een aparte wet of als aanvulling in dit wetsvoorstel voor de verbetering van Wijziging van de vermelding van geslacht. Dat is dé stap in de erkenning dat geslacht niet binair is die nu nodig is, voor mij en veel andere trans en intersekse personen.

Hoogachtend,

[NaamNathalie van Sterkenburg]